

Рішення учасників круглого столу
«Наука, освіта та виробництво – основні важелі прогресу ветеринарної медицини
України», присвяченого 120-річчю НУБіП України»
факультет ветеринарної медицини НУБіП України, 30.03.2018 р.

Заслухавши доповіді декана факультету ветеринарної медицини НУБіП України **Цвіліховського М.І.** «Освітня складова – запорука прогресу ветеринарної медицини України», професора кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касяненка **Костюка В.К.**, «Адаптація підготовки фахівців ветеринарної медицини до європейських вимог», академіка- секретаря відділення ветеринарної медицини НААН України **Мандигри М.С.**, «Науковий супровід ветеринарного забезпечення розвитку тваринництва України», директора інституту ветеринарної медицини НААН України **Ничика С.А.** «ІВМ в концепції єдиної науки, освіти, виробництва», директора Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК НУБіП України **Ушкалова В.О.** «Вдосконалення засобів діагностики – нагальна проблема забезпечення прогресу аграрної галузі» та **дискусію за участю завідувачів кафедр факультету ветеринарної медицини, молодих вчених і студентів**, учасники круглого столу зазначають, що галузь ветеринарної медицини України є важливою складовою успішного розвитку аграрного сектору країни і забезпечення здоров'я нації, подальший розвиток якої неможливий без тісної інтеграції ветеринарної освіти, науки та виробництва.

В останні роки НУБіП України, завдяки динамічному розвитку освітніх програм на факультеті ветеринарної медицини, розбудові Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК та тісній співпраці з передовими науковими і виробничими підрозділами Національної академії аграрних наук, став флагманом галузі.

Відділення ветеринарної медицини НААН України, до складу якого входить 40 осіб, в т.ч. 14 академіків, 14 членів-кореспондентів НААН України та 5 іноземних членів, формує галузеву політику та розроблення комплексних програм протиепізоотичних заходів і ветеринарного супроводу скотарства, свинарства, птахівництва, кролівництва, бджільництва і рибництва, забезпечує координацію ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя і біологічної безпеки в Україні. Основна мета діяльності – координація роботи наукових установ, що входять до його складу і спрямування її на комплексне розв'язання наукових проблем галузі ветеринарної медицини, впровадження досягнень науки і техніки у виробництво, разом з іншими відділеннями, вирішення комплексних (міжгалузевих) науково-технічних питань. В останні роки перед країною з'явилися нові складні виклики, пов'язані із загрозою поширення таких небезпечних захворювань як африканська чума свиней, нодулярний дерматит великої рогатої худоби та ін.

Інститут ветеринарної медицини є однією з провідних установ ветеринарного відділення НААН України з питань ветеринарної біотехнології і забезпечує науковий супровід більш ніж 50 відсотків питань з діагностики, профілактики та попередження виникнення особливо небезпечних інфекційних хвороб сільськогосподарських тварин.

В інституті функціонує унікальний Банк штамів мікроорганізмів для ветеринарної медицини в колекції якого знаходиться більш 1500 штамів та ізолятів мікроорганізмів. В рамках Міждержавної Угоди між Україною та США, на базі ІВМ НААН створений "Науково-дослідний навчальний центр діагностики хвороб тварин", акредитований

відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 170025:2006, який забезпечує науковий супровід біологічних ризиків і загроз для тваринництва, підвищення науково-методичного рівня фундаментальних та прикладних робіт; побудову, відповідно до міжнародних вимог, менеджменту наукового супроводу системи якості продукції; належну лабораторну практику з діагностики захворювань тварин; створення систем контролю біобезпеки та управління біоризиками; створення нової системи контролю якості та безпечності біопрепаратів; збільшення обсягів впровадження новітніх біотехнологій у виробництво продукції тваринництва.

Результатом роботи науковців IBM є розробка величезної кількості вітчизняних ветеринарних імунобіологічних засобів (вакцин, діагностиків), нормативних документів (інструкцій, стандартів, методичних рекомендацій).

Лідером ветеринарної освіти в країні є **факультет ветеринарної медицини НУБіП України**, в якому навчається понад 1100 студентів, у т. ч. 7 студентів-іноземців, а навчально-науковий процес забезпечується висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом, який нараховує 3 академіки і член-кореспонденти НААН та 16 академіків громадських академій, 29 докторів наук, професорів, 75 кандидатів наук, доцентів, старших викладачів та асистентів і 5 асистентів без наукового ступеня. На факультеті проходять підготовку 51 аспірант і 9 докторантів; функціонує 3 спеціалізовані вчені ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій.

Науковці факультету виконують 35 наукових тем (на загальну суму 1624,301 тис. грн.), щорічно публікують десятки монографій, науково-практичних рекомендацій, сотні наукових статей та тез доповідей конференцій, у т.ч. у міжнародних виданнях.

Науково-педагогічні працівники, аспіранти та студенти є постійними учасниками багатьох Міжнародних заходів, як в Україні, так і за кордоном, а саме: засідання Бюро експертів з питань сказу по Близькому Сходу і Східній Європі за участю представників ВООЗ, ФАО і МЕБ (Ліон, Франція), стажуванні в Люблінському та Вроцлавському природничих університетах (Польща), університетах ветеринарної медицини та фармації (Брно, Чехія; Кошице, Словаччина), інституті Фрідріха Леффлера (Німеччина), факультеті фармацевтичних медико-біологічних і ветеринарних наук Антверпенського університету (Антверпен, Бельгія), Європейській ветеринарній конференції з реанімації та інтенсивної терапії тварин (Дублін, Ірландія).

Українська лабораторія якості і безпеки продукції (УЛЯБП) АПК атестована Всеукраїнським Державним науково-виробничим центром стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів і працює відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025 (ISO/IEC 17025). УЛЯБП АПК бере участь у розробці, гармонізації, адаптації і вдосконаленні методів дослідження показників якості і безпеки сировини та продукції АПК, їх стандартизації та впровадження у виробництво, у різних раундах професійного тестування в рамках програми вітчизняних координаторів таких, як «ПРОФ-ТЕСТ», ДП «Укрметртестстандарт», а також міжнародних координаторів «Birea», «Fapas», «ISTA», «Gafta». Сучасна технічна база та наявність висококваліфікованого персоналу дають можливість УЛЯБП АПК проводити підготовку і перепідготовку спеціалістів як вітчизняних, так і зарубіжних лабораторій.

Водночас, учасники круглого столу звертають увагу на те, що нині в галузі ветеринарної медицини є низка питань та непростих проблем, які стосуються необхідності реформування ветеринарної освіти та науки, покращення якості

ветеринарного обслуговування тварин у містах і селах України, покращення ветеринарного забезпечення галузі медикаментами та обладнанням, підвищення ефективності контролю епізоотичної ситуації в країні тощо.

Актуальним питанням сьогодення залишається недостатня інтеграція закладів ветеринарної освіти, науки та виробництва, наслідком чого в Україні відсутні сучасні якісні вітчизняні засоби діагностики, препарати для профілактики значної кількості хвороб і лікування тварин.

Проте, враховуючи зусилля Уряду України, що спрямовані на покращення аграрного сектору країни, значний потенціал галузі та лідерські позиції, які займають НУБіП України, відділення ветеринарної медицини НААН України, Інститут ветеринарної медицини НААН України та Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК учасники круглого столу пропонують:

- 1. Для реформування галузі ветеринарної медицини України в напрямку інтеграції освіти – науки – виробництва створити координаційну раду, до складу якої увійдуть декан факультету ветеринарної медицини НУБіП України, академік-секретар відділення ветеринарної медицини НААН України, директор інституту ветеринарної медицини НААН України та директор Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК НУБіП (термін – 1.05.2018 р.).**
- 2. Заходи з підвищення рівня ветеринарної освіти (термін - 2020 рік):**
 - адаптувати навчальні плани підготовки студентів факультету ветеринарної медицини НУБіП України до аналогічних навчальних планів провідних вищих навчальних закладів (ВНЗ) Європи, врахувавши рекомендації МЄБ. Всі рекомендовані МЄБ для навчання студентів дисципліни викласти в плані з тотожними назвами та кількістю кредитів, що забезпечить нашим випускникам додаткові можливості працевлаштування та навчання в країнах ЄС;
 - підготовку студентів за новими навчальними планами проводити з використанням кращих вітчизняних та іноземних підручників (50:50);
 - через державне фінансування та з використанням коштів спецфонду кардинально покращити матеріально-технічне забезпечення навчального процесу (на рівні ВНЗ ЄС) і сучасних навчально-наукових лабораторій («Ветеринарно-діагностичних досліджень», «Банк крові тварин», «Біозварювання тканин», «Центр репродуктології дрібних домашніх тварин з банком сперми», «Клітинних технологій у ветеринарній медицині»), ННВ Клінічного центру «Ветмедсервіс» та проблемних науково-дослідних лабораторій;
 - для найбільш рейтингових викладачів кожної кафедри (починаючи із фундаментальних) організувати 6-ти місячне стажування у провідних зарубіжних освітніх і наукових центрах;
 - спрямувати зусилля колективів на розробку і впровадження дистанційних та альтернативних методів навчання (без використання тварин в експериментах);
 - клопотати про створення сучасних тваринницьких ферм на базі навчально-дослідних господарств університету та окремо – ферми для клінічного дослідження ветеринарних препаратів і кормових добавок;
 - розробити і запропонувати для впровадження у виробництво сучасних принципів ветеринарного обслуговування продуктивних та дрібних домашніх тварин,

профілактики на об'єктах тваринництва та охорони навколишнього середовища, які використовуються у країнах ЄС;

- у співпраці з радою роботодавців факультету та за її сприяння заключити нові угоди на проходження практичної підготовки студентів у клініках ветеринарної медицини, с.-г. підприємствах та інших установах різних форм власності.

3. Ветеринарна наука:

- забезпечити подальше збільшення кількості публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science, Pubb Med та інших, кількість опублікованих статей у збірниках праць, що мають зазначені індекси цитування;
- для підвищення індексу цитування вітчизняних вчених спільними зусиллями створити науковий фаховий журнал, з високим рейтингом опублікованих статей та проведення їх експертиз;
- діяльність науковців кафедр спрямувати на пошук та здобуття Міжнародних наукових грантів, активну участь у тренінгах-семінарах, стажування в наукових Центрах розвинених країн; активізувати роботу колективу на здобуття Державних, галузевих та іменних премій;
- продовжити практику залучення талановитих студентів до участі у наукових гуртках, виконання наукових тем кафедр з обов'язковою їх участю і виступами на наукових конференціях та публікацією матеріалів досліджень.

4. Виробництво :

- звернутись до Кабінету Міністрів України із пропозицією привести у відповідність з європейською практикою питання ліцензування ветеринарної діяльності, яке нині делеговане Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;
- запрошувати кращих фахівців з виробництва, наукових та науково-дослідних установ для читання лекцій і проведення лабораторних робіт для студентів, магістрантів та аспірантів, долучати їх до розробки планів та навчально-методичної літератури;
- спрямувати зусилля всіх структур галузі ветеринарної медицини на використання тих досягнень та можливостей, які уже накопичені вітчизняними науковими установами ветеринарного відділення НААН України;
- спільними зусиллями факультету ветеринарної медицини НУБіП України, Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК НУБіП та інституту ветеринарної медицини НААН України, в кооперації з виробничниками, розробити проекти ветеринарного забезпечення ведення органічного тваринництва для України.